

Zápis ze zasedání Vědecké rady Fakulty podnikohospodářské VŠE v Praze, které se konalo dne 16. 6. 2021

Místo konání: 16. 6. 2021 10–12 hodin v NB 169

Přítomni: viz prezenční listina (uložena na Děkanátu FPH)

Program:

1. Zahájení Vědecké rady FPH (prof. Ing. Ivan Nový, CSc.)
2. Habilitační řízení a přednáška Mgr. Zuzany Chytkové, Ph.D. (prof. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.)
3. Habilitační řízení a přednáška Ing. Aleše Kubíčka, Ph.D. (prof. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.)
4. Schválení výroční zprávy FPH (prof. Ing. Jindřich Soukup, CSc.)
5. Přihlášky do studia (prof. Ing. Ivan Nový, CSc.)
6. Závěr zasedání (prof. Ing. Ivan Nový, CSc.)

Ad 1. Zahájení Vědecké rady FPH

Děkan FPH přivítal přítomné a seznámil je s programem zasedání. Informoval o minulém schvalování per rollam, kdy byla nově připravena akreditace habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem v oboru Management a manažerská ekonomie, který následuje po stejně nazvaném doktorském oboru.

V průběhu uplynulých tří semestrů fakulta a celá VŠE přešla velmi rychle do online formy výuky. Studenti naší fakulty byli nadprůměrně spokojeni s výukou. Cílem bylo zachovat kvalitu výuky a termíny ukončení předmětů.

Na jaře 2020 fakulta získala tříletou reakreditaci EQUIS. Stále ji má jako jediná v ČR. Dále byla v únoru získána akreditace AMBA pro programy MBA. VŠE jako celek prochází nyní akreditací AACSB.

VR FPH má 37 členů, na zasedání bylo přítomno 29 členů.

Ad 2. Habilitační řízení a přednáška Mgr. Zuzany Chytkové, Ph.D.

(prof. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.)

Na základě žádosti uchazečky bylo zahájeno habilitační řízení dne 4. 5. 2021 v oboru Management a manažerská ekonomie. Dne 11. 5. 2021 byla per rollam Vědeckou radou Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze (dále VR FPH) v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění

dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 72 odst. 5, zvolena komise v následujícím složení:

Mgr. Zuzana Chytková, Ph.D.

odborná asistentka Katedry marketingu, FPH, VŠE v Praze

Habilitační práce

Český spotřebitel a šetrnost v době krize

Komise

Předseda: prof. Ing. Jiří Hnilica, Ph.D.

prorektor pro mezinárodní vztahy a informační systémy, VŠE
vedoucí Katedry strategie, VŠE

obor získání diplomů: Podniková ekonomika a management

Členové: **doc. PhDr. Daniela Pauknerová, Ph.D.**

vedoucí Katedry psychologie a sociologie řízení, FPH VŠE

obor získání diplomů: Podniková ekonomika a management

doc. PhDr. Denisa Hejlová, Ph.D.

Katedra marketingové komunikace a PR, Fakulta sociálních věd,
Univerzita Karlova v Praze

obor získání diplomů: Mediální studia

doc. Ing. Dagmar Jakubíková, Ph.D.

Katedra marketingu a mediálních komunikací

Vysoká škola hotelová v Praze

obor získání diplomů: Podniková ekonomika a management

prof. Ing. Eva Hanuláková, Ph.D.

Vedoucí Katedry marketingu, Obchodná fakulta

Ekonomická univerzita v Bratislavě

obor získání diplomů: Obchod a marketing

Jako skrutátorky se přihlásily: doc. PhDr. Daniela Pauknerová, Ph.D., doc. PhDr. Ing. Eva Jarošová, Ph.D. Vědecká rada je jednomyslně schválila.

Zvolené témata habilitační přednášky**Praktiky českého spotřebitele v době krize: jak se český spotřebitel v krizi vrací do minulosti ke starým osvědčeným receptům**

Uchazečka uvedla, že krizi spotřebitelé prožívají především prostřednictvím růstu nezaměstnanosti, který má materiální i nemateriální dopady ovlivňující spotřební vzorce. Spotřebitelé více srovnávají produkty, ceny a více nakupují ve slevách. Méně pak důvěřují reklamě ovlivňující pocity. Společně s agenturou OMG research udělala kvalitativní výzkum na respondentech ohledně vnímání krize spotřebiteli. Vzorek 21 respondentů byl vybrán na základě metody maximální variace. Etnografické rozhovory byly nahrávány na video, následně přepsány a analyzovány prostřednictvím metod používaných v kvalitativním výzkumu (kategorizace, abstrakce, iterace).

Z analýzy bylo zjištěno, že hlavním tématem spotřebitelských reakcí na krizi je šetrnost. V druhé části byla udělána analýza historických textů zaměřených na šetrnost. Jedním z nich byla Zlatá domácí kniha, ale také různé historické kuchařky, které nabádaly k šetrnosti. Z analýzy historických textů vyplynulo, že cílem šetrnosti je něco uspořít kvůli nejisté budoucnosti. Aby to bylo možné, je nutné vše, co spotřebitel koupí a pořídí, zcela upotřebit. Tyto praktiky se pak objevovaly u respondentů ve všech sociálních třídách.

S tím souvisí, že roste riziko změny značky produktu. Spotřebitelé, i když nemají peníze, nekoupí to nejlevnější, pokud výrobek nesplňuje jejich kritéria. Garantem kvality je určitým způsobem právě značka. Význam značky se zde ukazuje jako klíčový. Spotřebitelé se obrací na informativní reklamu.

Shrnutí a závěr habilitační komise

Profesor Hnilica jakožto předseda habilitační komise seznámil členy vědecké rady se stanoviskem komise. Uvedl, že zasedání komise proběhlo online dne 28. 5. 2021. K hlasování bylo využito možnosti tajného hlasování přes InSIS. Komise se shodla, že kritéria byla naplněna. Uchazečka má navíc zahraniční vzdělání, a kromě studia v Itálii, pobývala i delší dobu v Dánsku a ve Francii. Zapojuje se do výuky kvalitativního výzkumu v doktorském studiu.

O oponentské posudky habilitační práce byli požádáni tito odborníci:

- doc. Ing. Marie Příbová, CSc., marketingová konzultantka,
- doc. Ing. Jan Koudelka, CSc., Katedra marketingu, Fakulta podnikohospodářská, Vysoká škola ekonomická v Praze, obor získání diplomů Podniková ekonomika a management

- doc. PhDr. Denisa Hejlová, Ph.D., Katedra marketingové komunikace a PR, Fakulta sociálních věd, Univerzita Karlova v Praze, obor získání diplomů: Mediální studia.

Slovo oponentů:

Doc. Příbová uvedla, že se v čase mění strategie šetrného spotřebitele. Metodologii považuje za adekvátní. Spotřeba je chápána velice široce včetně symbolických významů – ukazuje, že spotřebou definuje jedinec sám sebe i vztah k ostatním. Výpovědi spotřebitelů mají deklaratorní povahu, uvádí, co si myslí, a v případě citlivých témat jako je šetrnosti, může docházet k určité stylizaci. Autorka je schopna rozšiřovat oblast marketingu.

- Otázka do diskuse: Aspekty šetrnosti se zabývají různé typologie spotřebitelů, např. VALS 2 (Values and Life Styles). Např. jeden z typů, v češtině nazvaný Dříčci, je výrazně orientován na šetrnost a podřizuje tomu své spotřební chování. V 90. letech byl tento typ zastoupen v české populaci 16,5 % (dle opakovaných výzkumů STEM/MARK). Šetrnost se však projevuje i ve spotřebním rozhodování a chování dalších spotřebitelských typů. Bylo by možné podle vašeho názoru propojit typologický přístup VALS 2 a vaše zjištění o šetrnosti?

Doc. Koudelka v posudku uvedl, že „jde o velmi užitečnou a ojedinělou práci, o jejíž značné aktuálnosti v současné době není nejmenších pochyb. Opírá se o promyšlené metodické postupy, původním přístupem rozvíjí cesty kvalitativního, resp. etnografického výzkumu, což platí i pro analýzy výsledků. Jejich relevance se vhodně opírá o doplňková kvantitativní data. Z analýzy výsledků výzkumu je tak dobře patrná všudypřítomnost šetrnosti ve spotřebním chování, projevech a odtud její praktický význam pro marketingovou orientaci. Práce znamená i inspirující základ pro propojení s dalšími výzkumnými postupy do budoucna.“ Vzhledem k výše uvedenému ji doporučuje k obhajobě před Vědeckou radou Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické a doporučuje, aby po jejím úspěšném průběhu byla Mgr. Zuzaně Chytkové, Ph.D. udělena vědeckopedagogická hodnost docent v oboru Management a manažerská ekonomie.

Vyhodnocení textů považuje za přemýšlivé a smysluplné. Šetrnost autorka sleduje nejprve v historickém pohledu, následně se snaží postihnout, jaké významy jsou s šetrností spojovány. Na dichotomiích založený sémiotický čtverec byl vhodným nástrojem. Doc. Koudelka uvedl, že mohlo být uvedeno mezi praktikami i

samozásobení. Vzorek by v budoucnu mohl být obohacen o obyvatelstvo z obcí pod tisíc obyvatel. V práci bylo poukázáno na konflikty mezi spotřebiteli v rámci jedné domácnosti či uvnitř spotřebitele. Považoval by za zajímavé zkoumat vliv osobnostních rysů na šetrnost. Jako námět do rozpravy uvedl: „Uplatněný výzkumný postup je charakterizován jako etnografický výzkum. V textu zaznívají víceméně bohaté verbální výpovědi, deklarace. Bylo by vhodné také rozvést, co přineslo pozorování, co přinesla analýza poznámek (výzkumníků) reprezentujících onu další nezbytnou složku etnografického výzkumu.“ Jak dalece do výzkumu vstoupilo i pozorování? Zda nepoukázalo na to, že verbální odpovědi mohou být jiné než realita.

Doc. Hejlová ve svém posudku uvedla: „Lze konstatovat, že práce Zuzany Chytkové je aktuální, přináší nové a původní poznatky. Čerpá z relevantních zdrojů a lze ocenit autorčin interdisciplinární přesah. Práce vychází z identifikovatelné a vědecky uznávané teorie, je logicky strukturována od obecného ke konkrétnímu. Vzhledem k povaze publikace je metodologická část více rozebrána v poznámkách za závěrem, což není na škodu. Doporučuji tedy knihu přijmout jako podklad pro jednání habilitační komise a k obhajobě před Vědeckou radou Fakulty podnikohospodářské na VŠE. V případě úspěšné obhajoby doporučuji udělení Mgr. Zuzaně Chytkové, Ph.D. vědeckopedagogické hodnosti docentka v oboru Management a manažerská ekonomie.“

Oponentka ve svém posudku uvedla tři otázky k diskusi:

- Jak se díváte na tento posun v diskursu a přístupu šetrnosti u mladších generací? Má nějaký dopad na celkové spotřebitelské chování společnosti, nebo se jedná jen o trend, který firmy šikovně využívají k tomu, aby se jejich spotřebitelé cítili lépe?
- Jak vnímáte současný tzv. virtue signalling, okázalé prezentování morálky, určitých influencerů, kteří „kážou vodu a pijí víno“, tedy např. plédují za recyklované plavky, ale přitom létají na dovolenou na Bali, apod.?
- Jak podle vás problematiku šetrnosti změny nastávající „koronavirová“ krize?

Mgr. Chytková uvedla na otázku doc. Koudelky, že došlo k tomu porovnání reality se slovy. Například když někdo tvrdil, že se snaží o zdravý životní styl, byla mu natáčena lednice a porovnána realita se slovy. Obvykle je dosaženo lepších výsledků, když respondenti popisují skutečné situace než své uvažování. Odpovídá to pak více realitě.

Následně byla otevřena diskuse:

Doc. Jarošová uvedla, že by ji zajímal vztah šetrnosti k životnímu prostředí. Mgr. Chytková řekla, že to souvisí s otázkou doc. Hejlové, která se ptala na okázalou šetrnost, a otázkou doc. Příbové, jež se ptala na charakteristiku VALS-2. V závislosti na společenské střídě se objevuje nucená šetrnost, nebo šetrnost, která je sebereflekujícím prvkem. Okázalá šetrnost poukazuje na to, že ti lidé takto chtějí komunikovat svou identitu. Je to lifestyleový spotřební prvek. Tito lidé chtějí komunikovat svoji udržitelnost navenek. Např. když chcete opravdu do celého světa vykřičet vlastní udržitelnost, pořídíte si Teslu. Na druhou stranu se v jednom případě objevila šetrnost k životnímu prostředí u lidí, kteří na tom byli opravdu velice špatně. Snažili si tím vlastně obhájit sami sobě, že nejsou chudí, ale chovají se tak schválně a šetří tím životní prostředí.

Doc. Patočka se zeptal na věkovou a prostorovou distinkci – vazba na strukturu osídlení a rozdíly mezi obyvateli měst a vesnic. Mgr. Chytková uvedla, že věk neřešili. Zabývali se typem domácnosti, ale vzhledem k tomu, že šlo o různá stádia životního cyklu rodiny, byla věková struktura pokryta od nejmladších samostatných domácností po nejstarší, těm bylo přes sedmdesát let. Co se týče prostorové distinkce, byla zde snaha o zastoupení různých sociálních tříd a zároveň aby nebyli všichni z velkých měst. Zhruba třetina respondentů byla mimopražských či z menších měst. Ale nebylo to kritérium, proto to nebylo rovnoměrně zastoupené.

Prof. Nový uvedl, že se autorka zabývala obdobím po určité krizi. Různí ekonomové očekávají, že nyní jsme po krizi či v krizi také. Byla by uvedená zjištění použitelná i nyní? Mgr. Chytková vysvětlila, že se jedná o určitou archetypální záležitost, takže je to použitelné kdykoliv. Je to vlastně pořád stejné posledních tři sta let. Od chvíle, kdy si všechno nevyrobíme samozásobitelstvím, je šetrnost stále vnímána jako morální hodnota. Jen málo lidí by šlo ostatním vykládat, jak moc utratili. Naopak všichni máme dobrý pocit z toho, že jsme spotřebovali zubní pastu do poslední kapky. Ve chvíli, kdy se zvýší nejistota, zvyšuje se potřeba udělat si tzv. polštář na budoucnost.

Prof. Soukup uvedl, že by bylo možno pozorovat, jak se mění spotřeba v čase, vazba důchodu na míru úspor. Dotázal se, zda byl kvalitativní výzkum doprovázen kvantitativním výzkumem a jak dopadlo porovnání výsledků. Uchazečka uvedla, že cíl kvalitativního výzkumu byl podívat se do hloubky, co za tím je, co to znamená pro ně, proč spotřebitelé nakupují ve slevách. Na základě kvantitativních dat vznikla segmentace popisující strategie, se kterými přicházejí na trh.

Na další otázku, zda jsou různé generace jsou odlišně šetrné, uchazečka uvedla, že rozdíly mezi jednotlivými generacemi bylo zřetelně vidět. Považuje za zajímavé, že

základem dnešních textů jak být bohatí, je totéž, co se dříve učilo jako základ šetrnosti. Chcete-li být bohatí, musíte být šetrní, spořit, kupovat věci, které vám vydrží, neutrácet za to, co nepotřebujete. U mladších generací se objevoval hédonismus (i v kvantitativním vzorku bylo těchto respondentů ale málo), carpe diem a užívat si všeho.

Závěr

Po otevřené diskusi následovalo neveřejné hlasování. Vědecká rada má celkem 37 členů, z čehož vyplývá, že pro přijetí návrhu bylo třeba minimálně 19 hlasů. Přítomno bylo 29 členů VR FPH. Pro udělení vědecké hodnosti se v tajném hlasování vyjádřilo 23 členů, 5 bylo proti a 1 hlas byl neplatný. Hlasování se nikdo nezdržel.

Ad 3. Habilitační řízení a přednáška Ing. Aleše Kubíčka, Ph.D.

Na základě žádosti uchazeče bylo zahájeno habilitační řízení dne 4. 5. 2020 v oboru Management a manažerská ekonomie. Dne 11. 5. 2021 byla per rollam VR FPH v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 72 odst. 5, zvolena komise v následujícím složení:

Ing. Aleš Kubíček, Ph.D.

odborný asistent Ph.D., Katedra strategie (FPH), VŠE v Praze

Habilitační práce

Konflikty v rodinných firmách

Komise

Předseda: prof. Ing. Jiří Dvořáček, CSc

Katedra strategie, FPH VŠE

obor získání diplomů: Podniková ekonomika a management

Členové: prof. Ing. Hana Mohelská, Ph.D.

Katedra managementu, Fakulta informatiky a managementu

Univerzita Hradec Králové

obor získání diplomů: Management

doc. Ing. Jarmila Duháček Šebestová, Ph.D.

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Obchodně podnikatelská fakulta, Slezská univerzita

obor získání diplomů: Podniková ekonomika a management

prof. Ing. Marek Vochozka, MBA, Ph.D.

vedoucí Oddělení analýz

Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích
obor získání diplomů: Ekonomika a management**prof. Ing. Vojtěch Koráb, MBA, Ph.D.**

Ústav managementu, Fakulta podnikatelská

Vysoké učení technické v Brně

obor získání diplomů: Odvětvová ekonomika a management

Jako skrutátorky se přihlásily: doc. PhDr. Daniela Pauknerová, Ph.D., doc. PhDr. Ing. Eva Jarošová, Ph.D. Vědecká rada je jednomyslně schválila.

Zvolené témata habilitační přednášky**Vnitroskupinový konflikt v rodinných firmách**

Habilitační práce má podobu komentáře k sedmi publikovaným článkům. Ing. Kubíček se zabývá rodinnými firmami. Na úvod přednášky uvedl několik definic rodinné firmy. V případě použití širokých definic je na světě 90 % rodinných firem. Kvůli nejednoznačnosti existuje mnoho mýtů:

- Rodinná firma je překonaný koncept a bude vytlačena efektivnějšími formami podnikání.
- Rodinné firmy neumí růst.
- Rodinná firma je plná konfliktů.

To poslední ale není mýtus. Rodinné firmy jsou konflikty přímo zamořené. Cíle rodiny i firmy jsou odlišné. Nikdo se zatím nepokusil konflikt v rodinných firmách systematicky prozkoumat. O konfliktech se hodně mluví, ale jsou málo probádané. Akademici často nezkoumají psychologickou literaturu, aby zjistili, kam se teorie konfliktů posunula.

Mimo jiná témata s doc. Machkem zkoumali roli žen ve firmě. Ta často není formální, ale ženy mnohdy mediují konflikty. Na toto téma je mnoho nových článků, proto se rozhodli zkoumat jiné oblasti.

Literatura se jen málo zabývá průběhem konfliktu. Uchazeč publikoval některé prakticky orientované články ke kodexům správy rodinných firem a moudrosti lídra ke zvládnutí konfliktů.

Hlavním přínosem zmapování oblasti konfliktu je nalezení deseti mezer ve výzkumu. Na tuto tematiku podali GAČR. Jednou z těchto mezer je statusový

konflikt – kde se lidé vidí na společenské hierarchii. Další oblastí jsou multirodinné/vícerodinné firmy – řídí ji dvě či více rodin, které nejsou krví ani manželstvím spřízněny. Z vnitroskupinového konfliktu se přechází i k meziskupinovému konfliktu.

Shrnutí a závěr habilitační komise

Profesor Dvořáček jakožto předseda habilitační komise seznámil členy vědecké rady se stanoviskem komise.

O oponentské posudky habilitační práce byli požádáni tito odborníci:

- prof. Ing. Milan Malý, CSc., Katedra managementu, Fakulta podnikohospodářská, Vysoká škola ekonomická Praha,
- prof. Ing. Anna Pilková, MBA, Ph.D., Katedra strategie a podnikania, Fakulta managementu, Univerzita Komenského v Bratislave, habilitována v oboru Manažment
- doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D., Ústav ekonomických věd, Fakulta ekonomicko-správní, Univerzita Pardubice.

„Na základě posouzení předložených podkladů a získaných oponentských posudků dospěla habilitační komise na svém zasedání dne 28. května 2021 k závěru, že Ing. Aleš Kubíček, Ph.D.:

- splňuje požadavky týkající se délky úspěšné pedagogické činnosti, splňuje požadavky kritérií týkajících se vědecko-výzkumné a publikační činnosti i uznání odbornou veřejností,
- je osobností, která vyváženě spojuje pedagogickou, publikační a vědecko-výzkumnou činnost,
- předložil habilitační práci, která je oponenty pozitivně hodnocena,
- má předpoklady pro další odborný růst i úspěšné pedagogické působení.

Z výše uvedeného vyplývá, že uchazeč splňuje podmínky zákona č. 111/1998 Sb., i podmínky stanovené Metodikou Vysoké školy ekonomické v Praze pro habilitační řízení v oboru Management a manažerská ekonomie.

Součástí habilitačního řízení je i veřejná přednáška před Vědeckou radou Fakulty podnikohospodářské VŠE v Praze. Téma přednášky bylo Vědeckou radou odsouhlaseno: „Vnitroskupinový konflikt v rodinných firmách“.

Jednání habilitační komise se 28. května 2021 zúčastnili 4 členové komise, jeden člen byl omluven a zúčastnil se tajného hlasování korespondenčním způsobem, který je uveden v Příloze č. 3 platného Řádu habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na VŠE v Praze.

Ve dvou případech oponentských posudků padl dotaz na podíl doc. Machka na habilitační práci. Komise měla k dispozici písemné potvrzení podílů a doc. Machek toto komisi sdělil také osobně při jejím setkání.

V hlasování bylo odevzdáno 5 hlasovacích lístků, pro návrh hlasovalo 5 pro, nikdo nehlasoval proti a nebyl odevzdán žádný neplatný hlas. Komise proto předkládá Vědecké radě Fakulty podnikohospodářské VŠE v Praze návrh na jmenování Ing. Aleše Kubíčka, Ph.D. docentem pro obor Management a manažerská ekonomie.“

Slovo oponentů:

Profesorka Pilková uvedla, že se jedná o důležitou problematiku, která je málo zkoumána. Výzkumné otázky formulované v každé z výzkumných mezer považuje za vydařené. Oponentku zaujala oblast moudrosti lídra a také to, že neexistuje nejlepší praxe řízení rodinné firmy kvůli odlišnostem jednotlivých firem. Metodologie je adekvátní, o originalitě není pochyb, což dokazuje i publikování v časopisech s impakt faktorem. Práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací navzdory velmi teoretickému zpracování. Oponentka položila habilitantovi tři otázky.

Prof. Malý uvedl, že publikační činnost habilitanta je velmi rozsáhlá. Oponent oceňuje publikované články, které jsou v prestižních časopisech, stejně jako kapitoly v zahraniční knize. Za velmi důležitou považuje první kapitolu habilitační práce, která uvádí systematizaci zkoumané oblasti. Oponent považuje problematiku rodinných firem za velmi opomíjenou a vítá to, že se tímto tématem začíná zabývat vědecká komunita. V některých státech tento typ firem položil základ národnímu hospodářství, například v Jižní Koreji vláda investovala do šesti rodinných firem, které měly vliv na další rozvoj. Na závěr oponent uvedl své otázky a náměty. U genderového konfliktu by stálo za úvahu vzít při nominaci do vysokých manažerských funkcí významnou roli oboru podnikání, např. parfumerie, módní průmysl, ale dnes je to i v IT oborech. To, v jakých oborech ženy působí, hraje dosti významnou roli, jestli se do těch nejvyšších manažerských funkcí dostanou nebo ne. OECD si dalo za úkol principy pro správu společností, kde hlavním cílem je univerzálnost jejich použití pro všechny druhy podnikatelských subjektů. Pokud se rodinné firmy vymykají z tohoto rámce, bylo by vhodné tyto principy upravit tak, aby vyhovovaly i rodinným firmám. Uchazeč se hodlá v budoucnosti zabývat

multirodinnou firmou – je otázkou, zda se jedná o samostatnou formu, či se vyvine v nám již známé formy. Někdy se stává, že si rodinná firma ponechá majoritní podíl a rozprodá další akcie. Bylo by možné se jimi také zabývat? Zajímavé by bylo věnovat pozornost konfliktům sourozenců, které se vyvinou v tvrdý konkurenční boj – např. Adidas a Puma. Uchazeč především svými publikacemi prokázal svou vysokou odbornou úroveň.

Prof. Dvořáček seznámil členy VR FPH s posudkem doc. Provazníkové. Oponentka uvedla, že celý spis má logickou návaznost, autor uvádí novost ke zkoumanému problému a prokazuje přínos svého zkoumání. Okrajově byla využita metoda komparativní analýzy a kvalitativní výzkum. Autor používá vytříbený jazyk, po formální stránce není co vytknout. Práce přináší celou řadu nových poznatků a nový pohled na úlohu žen v rodinných firmách. Oponentka uvedla v posudku tři otázky. Prof. Lukeš navrhl otázku na téma rodinné ústavy. Ing. Kubíček uvedl, že přehled v ČR ještě nemají, i když určitou formu rodinné ústavy připravovali. Asociace malých a středních podniků uvádí, že v ČR je 25 % rodinných podniků, ale jiné zdroje uvádějí až 60 %. Kromě Malty je ČR jediný stát, který má definici rodinné firmy v zákoně.

Prof. Pilková položila otázku č. 2, tedy zda je snaha o egalitarismus (rovnostářství) významným zdrojem konfliktů v rodinném podnikání. Dr. Kubíček uvedl, že kdyby to bylo z úhlu genderu, pak ano. Firmu obvykle přebírají nejstarší synové. Dcery přebírají spíše v krizových situacích, kdy umírá starší generace a nejstarší syn nechce převzít. Naopak rovnostářství v platech je docela časté – členové rodiny mívají stejné platy jako nečlenové rodiny. V jiných firmách je tento rozdíl naopak nápadný a zaměstnanci to vnímají značně negativně.

Prof. Malý si zvolil poslední otázku – jak se rodinné firmy osvědčují v konkurenci firem, v jejichž čele stojí vizionáři typu Jobse, Gatese, Muska a jak je možno jejich firmy charakterizovat. Zda se nejedná nakonec také o určitou formu rodinné firmy. Dr. Kubíček sdělil, že se velmi často z firem s vizionáři stávají rodinné firmy díky vlastnictví. Nedá se říct, že by firmu vizionář přímo předával další generaci. Podnikatelského ducha totiž děti po rodičích obvykle nezdědí. Vizionáři jsou zpravidla první generace, která to postaví, a ta druhá to musí nějak udržet. Až ta třetí to prohýří.

Diskuse

Mgr. Ksandr se jakožto kunsthistorik zeptal, zda se uchazeč zabýval i historickými, dnes již neexistujícími firmami. Například stavitel František Šebek věnoval svou firmu řediteli Hlávkovi nikoliv dětem, protože ty by v podnikání nepokračovali. Ing.

Kubíček uvedl, že se obvykle ukazují historické příklady dobře fungující praxe. Návaznost druhé generace je běžný problém. Dnešní rodinné firmy často s tím nástupnictvím bojují. 60 % by rádo předalo svou firmu, ale zájem dětí velmi často chybí. Problém spočívá ve výchově, kdy k tomu děti nebyly vedeny.

Habilitant byl dále dotázán, zda vnímá nějakou reflexi na výsledky svého výzkumu z pohledu rodinných firem. Uvedl, že si majitelé firem nechtějí nechat poradit. Obvykle se radí v kruhu rodinném a neobrací se ven. Zatím se Ing. Kubíček soustředí spíše na akademickou stránku, ale bylo by vhodné vytvořit třeba nějaké prezentace přístupnější podnikatelům.

Paní Horáková souhlasila, že nástupnictví je složité. Předání další generaci je hodně abstraktní pro děti. Zajímaly by ji osvědčené modely v zahraničí. Ing. Kubíček uvedl, že je třeba udržet rodinné vztahy tak, aby fungovaly. Vzdělávat ty rodinné členy, co to znamená být vlastníkem firmy. Pokud jsou nastavena nějaká pravidla o tom, že by neměli jako vlastníci vstupovat do řízení firmy: vytvořit rodinnou radu, ústavu... Je třeba nastavit pravidla, jak se co řídí, jak se lze zapojit do chodu firmy. Doporučil by sepsat si očekávání rodiny, firmy atd.

Prof. Dvořáček doporučil podívat se do hereckých rodin: Polívka, Janda... Co funguje tam, by mohlo být použitelné i v rodinných firmách.

Doc. Jarošová uvedla, že ji zaujal koncept moudrosti lídra. Možná to ty děti nechtějí z dobrých důvodů – ten předeek není dostatečně moudrý, aby firmu opravdu předal. Ing. Kubíček uvedl, že jedním z prvků je intelektuální pokora. Ti vlastníci se často nedokážou odtrhnout od svého „děťátka“ a neustále do řízení firmy mluví.

V neveřejné části vystoupil vedoucí katedry prof. Hnilica, který krátce promluvil o zapojení Dr. Kubíčka do aktivit na katedře.

Závěr

Po otevřené diskusi následovalo neveřejné hlasování. Vědecká rada má celkem 37 členů, z čehož vyplývá, že pro přijetí návrhu bylo třeba minimálně 19 hlasů. Přítomno bylo 29 členů VR FPH. Pro udělení vědecké hodnosti se v tajném hlasování vyjádřilo 2 členů, 1 byl proti a žádný hlas nebyl neplatný. Hlasování se nikdo nezdržel.

Ad 4. Schválení výroční zprávy FPH

Prof. Soukup představil výroční zprávu FPH, která byla členům VR FPH rozeslána společně s ostatními materiály předem. Zeptal se, jestli má někdo k tématu nějaké otázky či připomínky. Při hlasování byla výroční zpráva jednomyslně schválena.

Ad 5. Přihlášky do studia

Prof. Nový uvedl, že v současné době nechtějí všichni bakaláři pokračovat ve studiu. Máme téměř 800 zájemců o magisterské studium. Situace je naštěstí dobrá v cizojazyčných programech, kde máme nejvíce přihlášek v historii, na bakaláře je to dvě stě uchazečů a na magisterské studium také. Významnými výhodami jsou především lokalita – Praha, akreditace (díky nim jsme vnímáni jako mezinárodně uznávaná a respektovaná škola), snadnost podání přihlášky. Studenti jsou nyní přijímáni na základě známek z matematiky a cizího jazyka a pro Čechy a Slováky z mateřského jazyka v průběhu celého studia na středních školách.

Ad 5. Jmenování

Členům VR FPH byl předložen návrh na jmenování doc. Ing. Marka Hudíka, Ph.D. předsedou zkušební komise pro státní závěrečné zkoušky, souborné zkoušky z vedlejší specializace, obhajoby bakalářských a diplomových prací, školitelem studentů doktorského studia, členem zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a členem komise pro obhajoby dizertační práce v oborech: Podniková ekonomika a management, Arts management, Management, Management a manažerská ekonomie, Ekonomie.

Členům VR FPH byl předložen návrh na jmenování vedoucích diplomových a bakalářských prací, členství ve zkušebních komisích pro souborné zkoušky, státní závěrečné zkoušky a obhajoby bakalářských a diplomových prací v bakalářských a navazujících magisterských programech FPH:

- Ing. Jana Gašková, Ph. D.,
- PhDr. Lenka Šilerová, Ph.D.,
- Mgr. Veronika Motlová, Ph.D.

Všech 25 přítomných členů VR FPH hlasovalo pro jmenování všech uvedených.

Ad 6. Závěr zasedání

Prof. Lukeš uvedl, že se fakulta inspirovala v zahraničí a otevřela DBA studium. V tuto chvíli máme 8 studentů. Jedná se o praktičtější orientovaný doktorát. Na základě znalosti metodologie a literatury dělají studenti výzkum například v rámci své firmy. Liší se tím, že neaspiruje na rozšiřování světového vědeckého poznání. Prof. Nový uvedl, že musíme mít první absolventy, abychom mohli na diplomy dávat logo AMBY. Jedná se o tříletý kurz, který stojí 5000 € za rok, stejně jako by to byl Ph.D.

Prof. Nový se dotázal, zda je ještě nějaký bod k projednání. Následně poděkoval za účast. Další jednání vědecké rady se bude konat ve středu 20. října 2021.

Zapsala: Ing. Adriana Válová, Ph.D.
Schválil: prof. Ing. Ivan Nový, CSc.